

Formació de la Societat Verdaguer

A la dècada de 1980 es dugueren a terme diverses iniciatives d'estudis sobre els escriptors del segle XIX i en especial sobre Verdaguer. L'any 1984 tingué lloc un Col·loqui Internacional sobre la Renaixença, celebrat a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans i organitzat per la Universitat de Barcelona. En aquell col·loqui madurà entre molts estudiosos la idea d'organitzar periòdicament col·loquis sobre Verdaguer i publicar-ne els resultats en una revista especialitzada. Talment que a la clausura es féu pública la convocatòria del I Col·loqui sobre Verdaguer, que, amb motiu del centenari de Canigó i amb l'objecte de contribuir als estudis de literatura catalana del segle XIX, s'anuncià per a la primavera de 1986.

El Col·loqui sobre Canigó tingué una acollida molt positiva i l'any 1988, amb motiu del centenari de la publicació del llibre *Pàtria*, 1888, es celebrà el II Col·loqui sobre Verdaguer, dedicat a la poesia patriòtica, política i civil a l'àmbit català i europeu del segle XIX. Paral·lelament s'havia dut a terme el projecte de publicació científica amb la capçalera *Anuari Verdaguer*, dins la col·lecció *Estudis Verdagerians* d'Eumo Editorial, empresa editora dels *Estudis Universitaris de Vic*. El primer, *Anuari Verdaguer 1986*, aparegué el 1987.

Tant els col·loquis com l'*Anuari* eren, doncs, un projecte en marxa ascendent que calia potenciar i, amb aquesta finalitat, es formà la Societat Verdaguer, constituïda en el si de la Fundació Universitària Balmes, titular dels *Estudis Universitaris de Vic*, aprovada pel seu patronat el dia 31 de gener de 1991, i creada a partir del grup dels set estudiosos impulsors dels Col·loquis i l'*Anuari*, la nòmina dels quals consta en els documents fundacionals: Pere Farrés i Joaquim Molas (Universitat de Barcelona), Manuel Jorba i Josep Paré (Universitat Autònoma de Barcelona), Ramon Pinyol, Segimon Serrallonga i Ricard Torrents (*Estudis Universitaris de Vic*), que n'ostentava la presidència.

A l'abril del mateix any la Societat anunciava el III Col·loqui, dedicat a estudiar la prosa literària o periodística i la de viatges, tant del poeta de Folgueroles com d'altres escriptors coetanis. Alhora presentava quatre números de l'*Anuari Verdaguer* 1986, 1987, 1988 i 1989, una publicació singular dedicada a un sol autor, fet que només dos grans autors, Ramon Llull i Jacint Verdaguer, compartien. L'*Anuari* comptà en els vuit primers números, fins al de 1993-1994, amb el suport de l'Ajuntament de Barcelona.

El mateix any 1991 la Societat Verdaguer féu la primera ampliació invitant a formar-ne part com a membres numeraris Isidor Cònsul, Narcís Garolera, Josep Junyent, Josep Massot i Muntaner, Lluïsa Plans i Antònia Tayadella, i, com a membres honorífics, els set destacats verdageristes Pere Bohigas, Maur M. Boix, Joan Bonet i Baltà, Josep Miracle, Miquel S. Salarich, Josep M. Solà i Camps i Joan Torrent i Fàbregas.

L'any 1993 la Societat Verdaguer, d'acord amb la direcció de la Biblioteca de Catalunya, donava nou impuls a la catalogació dels manuscrits i papers verdagerians conservats a l'esmentada biblioteca, amb la col·laboració de Pere Tió.

L'any 1995, en ocasió del centcinquantè aniversari del naixement de Jacint Verdaguer i d'Àngel Guimerà, del centenari de la mort de Josep Yxart, al qual s'acostava el del naixement de Narcís Oller,

la Societat Verdaguer promogué la celebració de l'Any del Segle Romàntic 1995 a través de quatre col·loquis i de múltiples activitats cíviques, escolars, musicals, dramàtiques, expositives, publicístiques. A Vilanova i la Geltrú tingué lloc el Col·loqui general sobre el Romanticisme, el Vendrell acollí el de Guimerà, Tarragona el d'Yxart i Valls el d'Oller. Folgueroles i Vic acolliren el de Verdaguer, dedicat a l'estudi del Verdaguer dels darrers anys.

El mateix 1995 apareixia, editat per Eumo Editorial, el volum Dos màrtirs de ma pàtria, o siga Lluçia i Marcia, primer de la col·lecció d'Obra Completa, iniciativa conjunta de l'Editorial i de la Societat Verdaguer.

L'any 1997 una Llei del Parlament de Catalunya convertí els fins llavors Estudis Universitaris de Vic en Universitat de Vic, en la qual la Societat Verdaguer restà integrada.

L'any 1998 el col·leccionista de Sabadell, Josep Pallàs, féu donació a la Universitat de Vic, de la seva biblioteca especialitzada en Verdaguer, composta de més de sis-cents títols, el catàleg de la qual es pot consultar a la pàgina web de la Biblioteca de la Universitat de Vic. Actualment el fons Pallàs es troba ubicat a la Càtedra Verdaguer d'Estudis Literaris al campus de la Torre dels Frares de la Universitat de Vic.

L'any 2000 la Societat Verdaguer féu una nova ampliació fins a trenta-tres membres numeraris i signà un conveni de col·laboració amb Amics de Verdaguer i amb el Patronat de la Casa Museu Verdaguer de Folgueroles. En aquells moments a la Societat Verdaguer hi eren representades totes les universitats catalanes i els dos Museus, el de Folgueroles i el de Vallvidrera, dedicats al poeta.

L'any 2002 la Societat Verdaguer participà, corporativament i individualment els seus socis, en les múltiples activitats generades a l'entorn de l'efemèride del centenari de la mort de Verdaguer, o sigui en publicacions, conferències, cursos, a més dels assessoraments lingüístics, musicals, teatrals, que proporciona tant als mitjans de comunicació com a les institucions. No hi ha dubte que l'animació cultural de l'Any Verdaguer 2002 s'alimentà del substrat que la Societat Verdaguer, més enllà de la seva activitat acadèmica, ha anat creant des de la seva fundació, juntament amb altres entitats, com Amics de Verdaguer, de Folgueroles, de Vallvidrera, de Vinyoles d'Orís.

Dins l'Any Verdaguer 2002 la Societat Verdaguer va celebrar el V Col·loqui sobre Verdaguer, va publicar el número desè de la seva revista, Anuari Verdaguer 1997-2001, i va treure els volums Pàtria i L'Atlàntida, de la seva col·lecció d'Obra Completa. Les actes del V Col·loqui es publicaren l'any 2003 dins l'Anuari Verdaguer 2002.

Des de llavors l'activitat no s'ha parat:

S'han publicat dos nous volums de l'Obra Completa, Montserrat. Llegendari, cançons, odes, a cura de Maur M. Boix i Ramon Pinyol (2004), i Barcelona. Textos per a un llibre, a cura de Francesc Codina (2006).

S'ha donat un nou impuls a la revista de la Societat, l'Anuari Verdaguer. Revista d'estudis literaris del segle XIX, que, amb el número dotzè (2004), presentà un nou disseny intern i extern per equiparar-la a les publicacions científiques amb reconeixement oficial. Ja n'han aparegut els volums 13 i 14.

S'ha celebrat el VI Col·loqui Internacional sobre Verdaguer, «Verdaguer: llengua, retòrica i poètica», els dies 10 - 12 de novembre de 2005, a Barcelona, Vic i Folgueroles.

La Societat ha estat la impulsora i ha col·laborat en l'organització d'una iniciativa, conjuntament amb la Societat Catalana de Llengua i Literatura –i en cada ocasió amb altres entitats i corporacions

d'arreu dels Països Catalans– que ja s'ha consolidat amb la celebració de tres edicions: les Jornades d'Intercanvi Cultural, les primeres a Mallorca, les segones a Menorca i les terceres a València.

I ja s'està preparant el VII Col·loqui Internacional Verdaguer, «La construcció contemporània del sistema lingüístic-literari català».

Nascuda per consolidar i ampliar la investigació en el camp literari, en especial el de Verdaguer i del segle XIX, alhora que difondre'n el seu coneixement en la societat contemporània, manté vius els seus objectius de futur, tal com els estableix l'article primer dels seus estatuts:

«La Societat Verdaguer

- a) Organitzarà sessions d'estudis i debat entre els seus membres
- b) Organitzarà col·loquis
- c) Tindrà cura de l'edició de l'Anuari Verdaguer
- d) Publicarà edicions i estudis d'autors del segle XIX
- e) Editarà l'Obra Completa de Verdaguer
- f) Durà a terme qualsevol altra mena d'activitat que s'emmarqui dins els objectius generals per què ha estat creada».